

အဖွားကန်ကျေးရွာ

သုံးခွမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၇ - ၂၀၂၂)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

အဖွားကန်ကျေးရွာ၊ သုံးခွမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ မတ် လ

မာတိကာ	၁
စကားချီး	၅
အဖွားကန်ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊ သုံးခွဲမြို့နယ်	၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်	၈
(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၀
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၀
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ	
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ	၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၁၇
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	

(၁) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

- (၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၉
- (၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့် ကိစ္စများ ၂၀
- (၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၂
- (က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
- (ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
- (ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
- (ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
- (၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၇
- (၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၉
- (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ
- (ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
- (ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
- (ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
- (၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
- (က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
- (ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
- (ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ

၃၀

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

- ဇယား ၁ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
- ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား
- ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
- ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ
- ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
- ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
- ဇယား ၈ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
- ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ယော: ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယော: ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ယော: ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ယော: ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်တောင်စု

ယော: ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းစရိယာ

ယော: ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ယော: ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ယော: ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ယော: ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ယော: ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ယော: ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ယော: ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ယော: ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ယော: ၂၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊
ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ယော: ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ယော: ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ယော: ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ယော: ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ယော: ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ယော: ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်
နှင့် အခက်အခဲများ

ယော: ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

ယော: ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း

ယော: ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ယော: ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ယော: ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ယော: ၃၅ လွန်ခဲ့သော ၁၂ လ အတွင်း ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု

ယော: ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ယော: ၃၇ သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ယော: ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား

ယော: ၃၉ ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ယော: ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်ဓါတ်ရရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား ၄၈ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်း

များ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

၆၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

၇၀

ကိုးကားစာရင်း

၇၅

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၁/၂၂ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုး ပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများ မှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ သိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက် လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင် အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

မတ်၊ ၂၀၂၀

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

အဖွားကန်ကျေးရွာ

သုံးခွမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗဟုဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းသည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ
ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော
အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု
ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းများကို မြို့နယ်အဆင့်တွင်
ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်
တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို
အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့်
ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်
ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့
ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့်
ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေ
ကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည်
ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်း
နိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်
သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့်
အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ကျေးရွာသည်သုံးခွမြို့နယ်၊ တမံကြီးကျေးရွာ၏ တောင်ဘက် သုံးခွမြို့သို့သွားသည့်
ချောင်းဘေးတွင်ရှိသော်လည်းအနည်းငယ်အလှမ်းဝေးသဖြင့်သွားလာရန်မလွယ်ကူပါ။ ကျေးရွာသည်
မြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသာ
ဖြစ်ပါသည်။ မိုးအခါ စပါးစိုက်ပျိုး၍ နွေးရာသီတွင် ပဲကိုစိုက်ပျိုးပါသည်။အဓိက စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီ
စပါးပြုစုပြီးဒေ၏ (၁)နှစ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ (၈၀)မှ (၁၀၀)လက်မဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေး
လုပ်ငန်းများအတွက် အသင့်အတင့် အထောက်အကူပြုပါသည်။ ကျေးရွာဒေသသည် မြေပြန့်ဒေသ
ဖြစ်သော်လည်း တခါတရံမိုးလွန်မိုးများ ရွာသွန်းမှုကြောင့် ရိတ်သိမ်းချိန်နောက်ကျမှု တခါတရံဖြစ်

တတ်ပါသည်။စပါးအချို့ပျက်စီးမှု အသင့်အတင့်ရှိတတ်သည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာသည် အနီးအနားတွင် လယ်ရေနှင့်စပ်ဆက်နေသည့် ချောင်းရှိသဖြင့် မိုးရွာသွန်းမှုများသည့်အခါ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်ပါသည်။ လယ်ယာမြေများသည် စပါး၊ ပဲ စိုက်ပျိုးရန်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းရန်အတွက် အဓိကအားထားရာဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေဧကမှာ (၈၀) ဧကရှိပြီး မိုးစပါးအပြည့်အဝစိုက်ပျိုးနိုင်သည့်အပြင် နွေရာသီအခါတွင် ပဲနှင့် မြေပဲစိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။မြေဩဇာအလတ်စား အဆင့်ရှိပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် သဘာဝသယံဇာတမထွက်ရှိပါ။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၆) စုရှိပြီး ကျား(၄၇)၊ မ(၅၇)ဦးဖြင့်လူဦးရေပေါင်း (၁၀၄)ဦးရှိပါသည်။နိုင်ငံတော်ကသက်မှတ် လူဦးရေနှုန်းမှာ ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်တွင်(၅)ဦးနှုန်းရှိသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ရွာ၏ အိမ်ထောင်စုတစ်စုလျှင် ပျမ်းမျှလူဦးရေမှာ(၄)ဦးပတ်လည်လောက်သာရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း နေထိုင်ကြသူများမှာ စမာလူမျိုးများဖြစ်ကြပြီး လူဦးရေအကုန်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်နေသူဖြစ်ကြပြီး အလုပ်လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ကျားမှာ (၄၃)ဦးနှင့် မ(၄၈)ဦးရှိကြပါသည်။ အလုပ်လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် လူဦးရေနည်းပါးပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်ကျောင်းနေရွယ်ကလေးသူငယ်များ များစွာရှိနေပါသည်။အလုပ်လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ကျား/မများကွာခြားမှု အနည်းငယ်သာရှိသော်လည်း အလုပ်အကိုင်ရှားပါးလာမှုကြောင့် ကျုပ်စားအလုပ်လုပ်ကိုင်ရန်ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများရှိပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ဝိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာ၏အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းစုမှာ လယ်သမားများမှာစိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီးလယ်ယာမဲ့များမှာကျပ်စား အလုပ်လုပ်ကိုင်စားသောက်နေသူများဖြစ်ပါသည်။ ဝင်ငွေအနေအထားမှာ လျော့နည်းနေကြပါသည်။ နေအဆင့်သက်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၈၀) ရာခိုင်နှုန်း ရှိပြီး အလည်လတ်တန်းစားအဆင့်မှာ(၁၅)ရာခိုင်နှုန်းနှင့်(၅)ရာခိုင်နှုန်းသာ အဆင်ပြေသူရှိပါသည်။ ဥစ္စာနေအဆင့်မှာလွန်စွာကွာခြားသည်။ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏အိမ်ထောင်စုများသည် ဆင်းရဲဆုံး အဆင့်ရှိအိမ် ထောင်စုများပြားစွာရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့်ပညာရေးနှင့် အခြား နယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့်၌ မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောက်ျားလေးအရေအတွက်နှင့် ကွာခြားမှုမရှိဘဲ၊ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းများတွင် ကျားအရေအတွက်နှင့် မအရေအတွက်မှာ ကွာခြားမှုအနည်းငယ်ရှိပြီး အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက် လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားလျော့နည်းပြီး ရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်လျော့နည်းလျက် ရှိသည်။ ကျား-မတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား-မ တန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးအဖွဲ့(၁)ဖွဲ့သာရှိပြီး လူမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့(၁)ဖွဲ့ရှိပြီးလူမှုရေးနှင့် အခြားသောကိစ္စရပ်များကို အမျိုးသား/ သမီးလက်တွဲညီစွာ ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ (၁)ဖွဲ့မှာကျေးရွာတွင်သတင်းသုံးနေသော ဆရာတော်ဘုရား၏ ဩဝါဒနှင့်ပရဟိတလူငယ်လေးများ၊ ရွာသူ/သားများဝိုင်းဝန်းကူညီပြီး နာရေးကူညီမှုအဖွဲ့(၁)ဖွဲ့ရှိပါသည်။ အဖွဲ့စည်းဆိုင်ရာသဘောတရားနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများရရှိပါကပိုမိုဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုများပိုမိုကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင်မိုးစပါးနှင့် ဆောင်းပဲသီးနှံ၊ ပဲတီစိမ်းကိုအဓိအားထားစိုက်ပျိုးကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများမရရှိပါ။စိုက်ပျိုးရေးကုပွဏီအချို့မှတောင်သူများအတွက် စိုက်ပျိုးရေးနည်းနှင့်ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှုမြေဩဇာသုံးစွဲမှုနည်းပညာများလာရောက်ပို့ချမှုရှိသည်။တောင်သူအများစုသည်လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် အလုပ်သမားကိုငှားရမ်း ရရှိနိုင်ကာကုန်ကျစရိတ် မြင့်မားသည်။လယ်သမားအများစုမှာအလုပ်သမားမလုံလောက်မှုပြဿနာကိုရင်ဆိုင် နေရပြီး လုပ်အားခပိုမိုပေးမှအလုပ်သမားကိုငှားရမ်းရရှိနိုင်ကာကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားသည့်လယ်သမားအများစုမှာအလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့်လုပ်အားခမြင့်တက်မှုကိုကျော်လွှားနိုင်ရန်အတွက် စပါး စိုက်ပျိုး

ရာတွင် တိုက်ရိုက်မျိုးစေ့ချစနစ်ကိုအသုံးပြုလာကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင်တောင်သူများသည် မိုးရွာသွင်းမှုမညီမျှခြင်းကိုရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ပဲတီစိမ်းစိုက်ခင်းများတွင်ဖျက်ပိုးများကျ ရောက်မှုကို ပိုမို တွေ့ရှိရပြီးယင်းဖျက်ပိုးများသည်ပိုးသတ်ဆေးတချို့ကို ခံနိုင်ရည်ရှိကြသဖြင့် တောင်သူများ အနေဖြင့်ထိရောက်သောဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနည်းစနစ်ကိုလိုလားနေကြသည်။ ကျေးရွာဝက်မွေးသူ အိမ်ထောင်စု အရည်အတွက်မှာ တစ်ရွာလုံး၏(၂)စုရှိပြီး ဒေသမှ ဝက်မျိုးများကို မွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စုအရည်အတွက်သည်(၂၂)စု အရေအတွက်သည် (၂၃၇)စုခန့် ရှိပြီးကျေးရွာ၏မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအားတစ်ပိုင်တစ်နိုင်ဖြင့် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် ဆောင် ရွက်နိုင်ပြီး ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများမှာ အထူးသဖြင့် ကြက်ဝမ်းကျရောဂါအဖြစ် များပြီး ရောဂါကြောင့် သေဆုံးပျက်စီးမှုများရှိတတ်သည်။ နည်းညာဝန်ဆောင်မှုကို မြို့နယ်တိမွေး ကုရုံးမှရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့်လွှမ်းမိုးဆောင် ရွက်ပေးနိုင်မှု အားနည်း သည်။နွားမွေးမြူသော အိမ်ထောင်စုအရည်အတွက်မှာ (၃)ဦးခန့်ရှိပြီး ကောင်ရေ (၆)ကောင်ရှိ သော်လည်း ဒေသခံနွားများကိုသာ မွေးမြူကြသည်။ နွားများမှာရောဂါဖြစ်ပွားမှုအလွန်နည်းပါး သည်။

မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများ အနေဖြင့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု များက မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းတည်ထောင် တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန် ချေးငွေပံ့ပိုးမှုအလွယ်တကူ မရရှိကြပေ။ မြေယာရှိပြီးထာဝရ ရေရှိမှုမရှိ သဖြင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမလုပ်ကိုင်ကြပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင်အိမ်တွင်းကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူမရှိပါ။အခြားသောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ နေ့စားအလုပ်၊ဈေးရောင်း၊ခေါင်းရွက်ဖျက်ထိုးကျပန်းအလုပ်နှင့်ရွှေ့ပြောင်းသွားလာအလုပ်သာရှိပါသ ည်။လက်လုပ်လက်စားသမားများသည်ယခင်နှစ်များကတောင်သူကြီးများအားထားနေရပြီးယခုနှစ်ပို င်းများတွင်တောင်သူကြီးများမှာစက်ယန္တရားများအသုံးပြုလာသောကြောင့်လုပ်သားများဝင်ငွေနည်း ပါးလာပါသည်။ကျေးရွာတွင် အလုပ်ကိုင်များရှိသော်လည်းလုပ်ခနည်းပါးမှုကြောင့် မြို့သို့တက်ကာ ပန်းရံအလုပ်၊ စက်ရုံဆင်းအလုပ်၊ လုပ်နေကြသူများလည်းရှိကြပါသည်။မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းအလုပ်များစွာရှိပါသည်။ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်ခြင်း၊ ကားမောင်းခြင်း၊ဖုန်းပြင်ခြင်းစသည့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း သင်တန်းများရှိသော်လည်း ရွာသူ/ သားများမှာသင်တန်းနှင့် အထိတွေ့နည်းပါးနေသည်။လုပ်ငန်းခွင်တွင် ပညာအရည်အချင်းနည်းပါး နေပြီးသင်တန်းစရိတ်နှင့်လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန်ငွေကြေးများမတက်နိုင်ကြချေ။ငွေကြေးအဆင်

ပြေအိမ်ထောင်စုအချို့သာ အပ်ချုပ်၊ စက်ပြင်သင်တန်းများနှင့် ဆံပင်အလှပြင်သင်တန်းသို့ အခကြေးငွေ အကုန်အကျခံကာ ပို့လွှတ်သင်ကြားကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် ဆောင်းသီးနှံနှင့် ပဲစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများရောဂါများကျရောက်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်ပိုးသတ်ဆေးများ သုံးစွဲမှုများပြားစွာပါသည်။ အချိန်ကြာလျှင် မြေဆီလွှာ ဖွဲ့စည်းမှု ပျက်စီးနိုင်ပါသည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးနည်းပညာများနှင့် လက်တွေ့ကွင်းဆင်းအကြောင်းအရာပေးပို့နိုင်မှုရှိပါက ပို၍ အဆင်ပြေလိမ့်မည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလတ်စတစ်ဘူးနှင့် ပုလင်းခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများဖြင့် တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် စိုက်ပျိုးရေးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေကို တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ဖြင့် (၁)ဧက(၁သိန်း)ကျပ်နှုန်းဖြင့်အများဆုံး(၁၀)ဧကအတွင်းသာချေးယူနိုင်ကြသည်။ (၁၀)ဧကအထက်ရှိ ငိသောလယ်သမားများမှာအခက်အခဲရှိပါသည်။ ပဲတီစိမ်း(၁)ဧကလျှင်(၂၀၀၀၀)သောင်းကျပ်ချေးသည်။ လုံလောက်မှုတော့မရှိပါ။ စပါးပေါ်ချိန်၊ ပဲပေါ်ချိန်များတွင်ပြန်လည်ပေးသွင်းရသည်။ စိုက်ပျိုးရာတွင် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှုကြောင့်အတိုးနှုန်းကြီးမားစွာဖြင့်ငွေချေးယူခြင်း၊ ဓာတ်မြေဩဇာများ နှင့် ဆေးကိုကုမ္ပဏီများမှ အကြွေးစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးသော်လည်း ဈေးကြီးပေးဝယ်နေကြရသည်။ ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေများကို သူဌေးများထံမှလည်းကောင်း၊ အကြွေးရောင်းချသူ များထံမှလည်းကောင်းပတ်လည်ဝယ်ခြင်းအလုပ်သမားများမှာလည်းလုပ်အားများကို အလုပ်သမား ခေါင်းထံကြိုတင်ရောင်းခြင်းအကြောင်းအရင်းအမျိုးမျိုးဖြင့်ချေးယူမှုရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။

(စ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထားမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင်လည်း လူငယ်များအတွက် အားကစားကွင်းလည်းမရှိပါ။ အချုပ်အားဖြင့်လူငယ်များအတွက်ပညာရေး နှင့်ယဉ်ကျေးမှုမှာကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းနှင့်ရွာဦးဘုန်းကြီးကျောင်းသာအားကိုးရာရှိပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အအုံ - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာလမ်းမှာ ယခင် (၅)နှစ်သက်တီးကျော်ကြာခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အတွက် ပျက်စီးမှုများ ရှိနေခဲ့ပါသည်။ချဉ်းကပ်လမ်းမရှိပါ။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းအနေဖြင့် မြေသားလမ်း(၁)လမ်းရှိပြီး သက်တမ်းမှာ (၂)နှစ်အထက်ရှိပြီးဖြစ်သဖြင့် လမ်း၏ အခြေအနေမှာ ပျက်စီးနေသော်လည်း တစ်နှစ်ပတ်လုံးသွားလာလျက်ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမရှိပါ။မဟာဓာတ်အားလိုင်းနှင့်(၇)မိုင်ဝေးနေသော နေရာတွင် တည်ရှိသဖြင့် ဆက်သွယ်ရန်လွယ်ကူမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထု၏ (၁၀၀%)တွင် (၉၆%)မှာ ဆို လာစနစ်ကိုအသုံးပြုပြီး၊ကျန်(၄%)မှာဘက်ထရီကိုသာအသုံးပြုကြပါသည်။ ဆိုလာ စနစ်မှာလည်း အချိန်ကြာမြင့်လာသည်နှင့်အမျှ စက်ပစ္စည်းချို့ယွင်းမှုများ ကြုံနေရပါသည်။

ကျေးရွာလူထု၏ ဆက်သွယ်ရေးမှာ မိုးဘိုင်းဖုန်းများကို အသုံးပြု၍ ဈေးကွက်နှင့်အခြား ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။ ရွာသားများသည် နေ့စဉ်သုံး အပတ်စဉ်ထုတ်သတင်းစာ ဂျာနယ်အသစ်များကို ဝယ်ယူနိုင်စွမ်းမရှိသော်လည်း အဟောင်းများကို မြို့ပေါ်ရှိမိတ်ဆွေများထံမှ အကူအညီရရှိပါသည်။တယ်လီဖုန်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးမှာ တစ်ရွာလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် အတော်အသင့် ကောင်းမွန်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုမရှိပါ။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာရှိကြပါသည်။ရွာသူ/သား များသည်မိုပိုင်ဖုန်းသုံးစွဲမှုအနည်းငယ်သာရှိသော်လည်းသတင်းအချက်အလက်များ တိကျစွာမသိ ရှိကြသော်လည်းအေးချမ်းစွာနေထိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တခါတရံရှိ သော်လည်းသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးစီမံချက်သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်း မရှိပါ။ သုံးခွမြို့နယ်နှင့် ၇ မိုင်ခန့်သာကွာဝေးသဖြင့် လုံခြုံရေးအလွယ်တကူမရနိုင်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင် လူဦးရေအားလုံး၏၇၅%သည်အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူလူဦးရေ၃၇%ခန့်သာရှိကြသည်။အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းသင်တန်းများလူငယ်အချို့တက်ရောက်နေမှုကြောင့်ပြန်လည်ပို့ချနိုင်သည့်အတွက်ကြောင့် လူသားအရင်းအမြစ်များပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေနိုင်မည်။ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကောင်းမွန်ကြ

၃

သော်လည်းကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုလက်လှမ်းမမီပါ။ကျေးရွာသားများသည်ဆေးဝါးများကုသမှုခံယူနိုင်ရန်အတွက်(၁၀)မိုင်ဝေးကွာသောသုံးခွမြို့ဆေးရုံကိုသွားရောက်ကုသရပါသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်ယာမြေများသည်မြေပြန့်ပြန့်ကြပြီးမြေဆီလွှာများမှာအနည်းငယ်သာကောင်းမွန်ကြသည်။တောင်သူများမှာလယ်ယာထွက်ကုန်များဖြစ်သည့်စပါးနှင့်ပဲတီစိမ်းကိုဈေးကွက်ရှိရာရောင်းချရာတွင်အနည်းငယ်ခက်ခဲပါသည်။မိုးရွာသွန်းမှုမှာ စပါးစိုက်ရန် လုံလောက်သော်လည်း တခါတရံရေကြီးမှုကြောင့်ရေကြီးခြင်း ဖြစ်ပေါ်ပြီးစပါးများပျက်စီးဆုံးရှုံးရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေးအတွက်မှာအနည်းငယ်သာကောင်းမွန်ကြသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပအခြားသယံဇာတများမထွက်ရှိပါ။လယ်ယာမြေကိုထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မရှိပါ။လယ်သမားများအတွက်အတွက်နှုန်းတိုးမြှင့်အောင်စိုက်ရသော်လည်း ယင်းအတွက်လယ်ယာသုံးပစ္စည်းများမျိုးကောင်းမျိုးသန့်နှင့်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာများမရှိပါ။ တောင်သူများကလည်းပဲတီစိမ်းစိုက်ပျိုးရာတွင်ပိုးမွှားနှင့်ရောဂါအန္တရာယ်ကျရောက်မှုရှိသည်။ဘက်ပေါင်းစုံပိုးမွှားများနှင့်ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးနည်းပညာပံ့ပိုးကူညီမှုအားနည်းသည်။ကျေးရွာတွင်နီးစပ်ရာများမှငွေတိုးချေးသူများရှိသော်လည်းအတိုးမှာမြင့်မားသောသည့်အတွက်ဘဏ်များမှကျေးရွာအရောက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသောစနစ်မရှိဘဲချေးငွေလိုအပ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာရရာထံမှအတိုးနှုန်းကြီးမြင့်စွာဖြင့်ရှာဖွေသုံးစွဲရသည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ် ရှိနေပါသည်။ဒေသတွင်လည်းအိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအတွက်ကုန်ကြမ်း၊ တတ်သိပညာ၊ အထိအတွေ့တို့ အားနည်းပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတစ်ဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့်ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတစ်ဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်း လာစေရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးလမ်းညွှန်မှုမှတစ်ဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရား တိုးတက်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ.၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစား ငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာ များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာ သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင် ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက် ထားသူများကတစ်ဖန် ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ယိုနှင့် မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညှပ်၊ စက်ပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသော သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများ အတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း၏ခြံစည်းရိုးကာရံပြီး KGကျောင်းတစ်ဆောင် ဆောက်လုပ် ခြင်း၊ ယင်လုံအိမ်သာတစ်လုံးနှင့်ဖြင့် ကလေးငယ်များ၏အရည်အချင်းတိုးမြှင့်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်မည်။ ပညာရေးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး အထက်တန်းကျောင်းခွဲတွင် ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်မှု ပြည့်ဝသော ဆရာ/မ ခန့်ထားရရှိနိုင်ရေးတို့အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့်ကျေးရွာသောက်သုံးရေကန်များတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေ
ရေးအတွက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ကျေးရွာအဆောက်အဦများကို ကာလရှည်သုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက်
စီမံခန့်ခွဲမှုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုများကိုလည်း အဖွဲ့အစည်းဖွဲ့၍ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။
ကျေးရွာ၏လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်းကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်
စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန်ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်များပိုမိုတိုးတက်မှုရရှိအောင်ကြိုးစား၍တိုက်တွန်းအား
ပေးပါမည်။

**၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီ
ဖြေရှင်းပေးရမည့် ကိစ္စများ**

နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရ
ဌာနဆိုင်ရာ များနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ အကြံပေးအဖွဲ့တို့၏
အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည်
ဒေသဆိုင် ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့်
အဖွဲ့ အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုး
ပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များ
ကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင်
အားထုတ် လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံး အတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး
အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်
အချက်မှာဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျပ်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်
ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး။

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် ပဲတီစိမ်းကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများ
အတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာ
နှိမ်နှင်းရေး အတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေး လိုအပ်သည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ
ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများမရရှိပါ။ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိက
အရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှုပိုများသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို

တမံကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ အဖွားကန်ကျေးရွာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်းစီမံကိန်း(VDP)
အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များစာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မွေးသက္ကရာဇ်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးမြင့်ဦး		၁၃၂၈ တော်သလင်းလပြည့်	၁၂/သခန(နိုင်)၀၅၅၉၀၄	ဥက္ကဋ္ဌ	
၂	ဦးမျိုးလှိုင်		၁၃၃၀ နယုန်လဆုတ် (၁၃)	၁၂/သခန(နိုင်)၀၃၆၀၇၂	အတွင်းရေးမှူး	
၃	ဦးဌေးမြင့်		၁၃၂၈ တပေါင်းလဆန်း(၁၄)	၁၂/သခန(နိုင်)၀၆၂၂၀၂	အဖွဲ့ဝင်	
၄	ဦးစံငြိမ်း		၁၃၁၆ ဝါခေါင်လဆုတ်(၁၀)	၁၂/သခန(နိုင်)၀၂၅၂၃၇	အဖွဲ့ဝင်	
၅	ဦးဝင်းမောင်		၁၀.၆.၁၃၂၃	၁၂/သခန(နိုင်)၀၅၂၈၉၃	အဖွဲ့ဝင်	
၆	ဒေါ်ကြူကြူဝင်း		၁၃၄၇ ဝါခေါင်ဆုတ် (၅)	၁၂/သခန(နိုင်)၁၆၇၈၀၄	အဖွဲ့ဝင်	
၇	ဦးခင်မောင်ဝင်း		၁၃၃၃	၁၂/သခန(နိုင်)၀၆၃၈၇၃	အဖွဲ့ဝင်	

1. The following are the main components of a computer system:

- (a) Hardware
- (b) Software
- (c) Data
- (d) Network

Component	Definition	Example
Hardware	Physical components of a computer system.	Monitor, Keyboard, Mouse, CPU, etc.
Software	Programs and instructions that tell the hardware what to do.	Operating System, Word Processor, etc.
Data	Information that is processed by the computer.	Text, Numbers, Images, etc.
Network	A system of interconnected computers that can share resources.	Local Area Network (LAN), Internet, etc.

2. The following are the main components of a computer system:

(a) Hardware: This includes the physical components of a computer system, such as the monitor, keyboard, mouse, CPU, and storage devices. These components are responsible for the physical operation of the computer.

(b) Software: This includes the programs and instructions that tell the hardware what to do. Examples of software include the operating system, word processors, spreadsheets, and web browsers.

(c) Data: This is the information that is processed by the computer. It can be in the form of text, numbers, images, or audio files.

(d) Network: This is a system of interconnected computers that can share resources. Examples of networks include local area networks (LANs), wide area networks (WANs), and the Internet.

3. The following are the main components of a computer system:

(a) Hardware: This includes the physical components of a computer system, such as the monitor, keyboard, mouse, CPU, and storage devices. These components are responsible for the physical operation of the computer.

(b) Software: This includes the programs and instructions that tell the hardware what to do. Examples of software include the operating system, word processors, spreadsheets, and web browsers.

(c) Data: This is the information that is processed by the computer. It can be in the form of text, numbers, images, or audio files.

(d) Network: This is a system of interconnected computers that can share resources. Examples of networks include local area networks (LANs), wide area networks (WANs), and the Internet.

Component	Definition	Example
Hardware	Physical components of a computer system.	Monitor, Keyboard, Mouse, CPU, etc.
Software	Programs and instructions that tell the hardware what to do.	Operating System, Word Processor, etc.
Data	Information that is processed by the computer.	Text, Numbers, Images, etc.
Network	A system of interconnected computers that can share resources.	Local Area Network (LAN), Internet, etc.

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ်အောက်	နို့ဖို့အရွယ်	၁	၁	၂
၁ နှစ်မှ ၅ နှစ်အောက်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၅	၇	၁၂
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၃	၂	၅
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၅ နှစ်အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၆	၆	၁၂
၁၅ နှစ်အထက်မှ ၆၀ နှစ်အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၉	၃၃	၆၂
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၃	၈	၁၁
စုစုပေါင်း		၄၇	၅၇	၁၀၄
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ၂၆		တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၄		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် လူဦးရေမှာ (၆၂) ဦးရှိသော်လည်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရှားပါးမှုကြောင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိခြင်း ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးကလေးများကို အချိန်ပေးပြုပျိုးထောင်သည့် ငွေကြေးလုံလောက်စွာရရှိနိုင်သည်။ ဝင်ငွေရအလုပ်မရှိခြင်းကြောင့် အမျိုးသမီးများမှာရရာအလုပ်ကျပန်း အလုပ်ကိုသာလုပ်ကိုင်နေရပြီး သားသမီးရတနာများကိုပြုစုပျိုးထောင်ဖို့ အချိန်ထက်အလုပ်ကိုသာ ဦးစားပေးနေရသောကြောင့် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနှင့်ယှဉ်လျှင် လူဦးရေကျဆင်းနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ်အား		
၁	စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၃	၂၅			လယ်သမားများသည် စိုက်ပျိုးရေးကိုမိသား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
						စုဝင်လုပ်အားဖြင့်အ များဆုံးလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျွဲပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁၃	၁၅			
၂	တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွဲပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၃	ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွဲပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွဲပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွဲပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၆	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွဲပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၇	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွဲပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၈	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွဲပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၄			
	အလုပ်သမား၊ ကျွပ်နန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၀	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၂			
	အလုပ်သမား၊ ကျွပ်နန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၁	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွပ်နန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၂	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွပ်နန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၃	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွပ်နန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၄	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွပ်နန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၅	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွပ်နန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၃	၃			
၁၆	ပညာရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွပ်နန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
၁၇	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွဲပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၈	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွဲပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၁			
၁၉	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွဲပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁၃	၁၅			
၂၀	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.,)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျွဲပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂		၃		
	စုစုပေါင်း					

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကိုရာသီအလိုက် လုပ်ကိုင်ကြသည်။
ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုမှာ စိုက်ပျိုးရာတွင် အသုံးပြုသော မြေဆီ၊ မြေဩဇာအတွက် လုံလောက်မှုမရှိပါ။
ပညာရေးတွင်လည်း ကျေးရွာဖြစ် ဆရာ၊ ဆရာမမရှိခြင်း၊ ပညာတတ်လူဦးရေနည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့်
ပညာရေးမှာ နှိမ့်ကျနေကြသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက် ကိရိ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၇၀၀၀	၄၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	စိုက်ပျိုးချိန်နှင့်ရိတ် သိမ်းချိန်နေ့စားဝင် ငွေဖြစ်ကြသည်။
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား					
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန်	နေ့စား					

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
	ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း						
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား					
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား					
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား					
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား					
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား		၃၀၀၀		၂၀၀၀	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား					

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ယောက်ျားတစ်ယောက်၏ တစ်နေ့အများဆုံး လုပ်ခမှာ (၇၀၀၀)ဖြစ်၍ အနည်းဆုံးလုပ်ခမှာ(၅၀၀၀)ဖြစ်ပြီး၊ အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ တစ်နေ့အများ ဆုံး လုပ်ခမှာ(၄၀၀၀)ဖြစ်၍ အနည်းဆုံးလုပ်ခမှာ(၃၀၀၀)သာရှိပါသည်။ယင်းလုပ်ခနှုန်းထားများသည် ကျေးရွာ၏ ပုံမှန်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ မဟုတ်ခြင်းကြောင့် ရာသီပေါ်အလုပ်ကိုသာ မှီခိုအားထား နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၈၀	သင့်		
ယာမြေ /တောင်ယာ				
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း				
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း				
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာပြင်				
ကုန်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ				
ပလက်မြေ				
အခြား				
စုစုပေါင်း	၈၀			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား - ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ လယ်ယာမြေနှင့် မြေဆီလွှာအနေအထားမှာ မြေဩဇာသုံးစွဲနိုင်မှု နည်းပါးခြင်း၊မြေဩဇာဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ရန် ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှု အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများ အထွက်နှုန်းလျော့နည်းရပါသည်။ ထို့ပြင် လိုအပ်သောမြေဆီ၊ မြေဩဇာလုံလောက်စွာ ရရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ သင်ကြားပို့ချပေးလျှင် သီးနှံထွက်နှုန်းတိုးနိုင်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	အသုံးမပြုပါ
အခြား ရင်းမြစ်များ		
အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	အသုံးမပြုပါ
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	လွယ်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်သတ္တုနှင့် တွင်းထွက်သယံဇာတပစ္စည်းများ မရရှိနိုင်ပါ။
နွားစာများကိုသာရရှိနိုင်ပါသည်။ဆေးဘက်တွင်အနည်းငယ်သာရရှိနိုင်သောကြောင့်လေ့လာတွေ့
ရှိရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင် စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၂.၅ ဧက အထက်	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၅ ဧကအောက်	မြေယာမဲ့
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်၊ပျဉ်ထောင် အိမ်အကြီး	ပျဉ်ထောင်အိမ် အကြီး	ပျဉ်ထောင်အိမ် အလတ်	ခနိမိုး၊ထရံကာ၊သွပ် မိုး၊ထရံကာ
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်၊ထယ်စက်၊ နွားနှစ်ကောင်၊သုံး ကောင်ထက်	ဂွန်ထောင်း၊နွား တစ်ကောင်၊နှစ် ကောင်	-	ပေါက်တူး၊ဂေါ်ပြား
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ဆိုင်ကယ်၊တိဗ္ဗီ၊ဆို လာ၊ဖုန်း၊	ဆိုင်ကယ်၊တိဗ္ဗီ၊ဆို လာ၊ဖုန်း၊	ဖုန်း၊ဆိုလာအ သေး	-
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်လုပ်ငန်း	လယ်လုပ်ငန်း	ကူလီ	ကျပန်း
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	ရွှေ၊ငွေ	ရွှေ၊ငွေ	-	-
အိမ်ထောင်စု - ၁၅၉	၅	၆	၅	၁၀

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဥစ္စာဓနအဆင့်သတ်မှတ်ပုံကို(၁)(၂)(၃)(၄)ဟု အဆင့်(၄)ခု
ခွဲ၍သတ်မှတ်ထားပါသည်။ကျေးရွာ၏လက်ရှိအခြေအနေမှာလယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အဓိက
ထား၍ လုပ်ကိုင်နေကြပါသည်။ထို့ကြောင့်ဥစ္စာဓနအဆင့်ခွဲရာတွင် အခြားပိုင်ဆိုင်မှုထက် မြေယာ
ပိုင်ဆိုင်မှုပေါ်ကြည့်၍ အဆင့်(၄)ဆင့်ခွဲထားပါသည်။ကျေးရွာတွင် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု အိမ် ထောင်စု
များပြားနေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
(ဥစ္စာဓန အဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၁၀	၁၀၀%	နေ့စားကျပ်နီးအကြွေးယူကျွေးခြင်းဖြင့်ဖြေရှင်းကြသည်။လုပ်အားခကိုကြိုတင်ရောင်းချကြရသည်။
၃ လနှင့် ၆ လအောက်			
၆ လ မှ ၁၂ လ အထိ			

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သနပ်ကုန်းကျေးရွာတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုကော်ယူရာတွင် ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများမှာမြေယာပိုင်ဆိုင်မှုများသည့် အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာရှိပြီးလယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်သော်လည်းဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။၎င်းအကြောင်းရင်းများမှာဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိသည့် အလုပ်သမားများသည် ရာသီပေါ်လုပ်ခများကို ကြိုတင်ယူကာ စားဝတ်နေရေးအတွက် ဖြေရှင်းနေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု			
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု			
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	လတ်	
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေး)	မြင့်	
၃	ရေကြီးခြင်း	လတ်	
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	
၇	ငလျင်	နိမ့်	
၈	မီးဘေး	နိမ့်	
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မရှိ	
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	မရှိ	
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မရှိ	
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မရှိ	
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မရှိ	
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မရှိ	
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မရှိ	
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မရှိ	
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	လတ်	
၁၉	အခြား		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာ လုံလောက်စွာမရရှိပါ။ စိုက်ပျိုးမြေ
ကေများပြားသော်လည်း မြေဆီလွှာမကောင်းခြင်း၊ သဘာဝအန္တရာယ်ဖြစ်ဆီးခြင်းတို့ကြောင့် အသီး
အနှံထွက်နှုန်းလျော့နည်းရပါသည်။ ရာသီဥတုမှာလည်း အသင့်အတင့်သာရှိပါသည်။ တခါတရံ
မုန်တိုင်းတိုက်ခြင်း၊ မြေငလျင်လှုပ်ခြင်းများဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးမှာလည်း တီဗီရောဂါ
ဝေဒနာရှင်များလည်း တစ်ဦးတလေရှိနေပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာလည်း ခက်ခဲစွာသွား
လာနေပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(င-င) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ယေး (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	နိမ့်	
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	နိမ့်	
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသော ဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မရှိ	
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်း ခံရသူများ (IDP)	မရှိ	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မရှိ	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မရှိ	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မရှိ	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မရှိ	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	မရှိ	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	လတ်	
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	နိမ့်	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	လတ်	
၂၀	ကားသမား	နိမ့်	
၂၁	အခြား	မရှိ	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ပ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်များမှာ အမျိုးသမီးဦး ဆောင် သောဆင်းရဲ သည့်အိမ်ထောင်စုများရှိပါသည်။ ထို့ပြင်လယ်ယာမြေမရှိသောဆင်းရဲသည့် လုပ်သား၊ လက်လုပ် လက်စား ကျပန်းအလုပ်သမားများရှိနေသော်လည်း အလုပ်အကိုင်မှာ ရှားပါးလှပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ သောကြောင့် မိမိတို့ဝမ်းစားအတွက် လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများလည်းရှိပါ သည်။ အလုပ်အကိုင်အဆင်မပြေမှုကြောင့် မိမိတို့နေရပ်သို့ ပြန်လည်အခြေချသူများလည်းတွေ့ရပါ သည်။ တစ်ဖန်နေရပ်ကို စွန့်ခွာကာအခြားဒေသသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများလည်းရှိပါ

ကြောင်း တွေ့ရှိပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	လူမှုအဖွဲ့အစည်း	၂	၅	၅	၁၀	သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	၄	၆
၂								
၃								
၄								
၅								
၆								
၇								
၈								

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းသည် ကျေးရွာ၏ ဘာသာရေး၊

လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လုံခြုံရေးကိစ္စများတွင် မိမိတို့တက်စွမ်းနိုင်သည့် အသိပညာ ဗဟုသုတများဖြင့် အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နေလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်း	၄	သာရေး/နာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး
၂			
၃			
၄			
၅			
၆			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

- (၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၂) အစိုးရဗဟုတသောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
- (၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်များမှာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲသောကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးသော ပြည်တွင်းပြည်ပလူမှုအဖွဲ့အစည်းများ လာရောက်လှူဒါန်းမှုမှာ တစ်ဖွဲ့သာရှိပါကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့			မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၂		ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၁၁		တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား			အလယ်အလတ်စား တောင်သူ

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင် စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁၃		တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	၂၆	၁၀၀%	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုဦးရေမှာ (၇၆)အိမ်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် စီးပွားရေးအခြေအနေအထက်အသက် မွေးဝမ်း ကြောင်းအဖြစ် ကြုံရာကျဘမ်းလုပ်ကိုင်နေရပါသည်။ဆင်းရဲသားတောင်သူငယ်တို့မှာ ဝမ်းစာရေး အတွက်ကို အဓိကလုပ်ကိုင်နေရပါသည်။အလယ်အလတ်စားတောင်းသူများနှင့်တောင်သူကြီးများမှာ မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်သည့်မြေယာလုပ်ကိုင်မှုဖြင့် စီးပွားရေးကိုအသင့်အတင့်ဆောင်ရွက်ပြီးအသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းကို ဦးစားပေးလုပ်ကိုင်နေရပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂)အစိုးရ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ကေ	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်				
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း				
၄	အဝီစိတွင်း				
၅	လက်ငင် ရေတွင်း				
၆	စိမ့်စမ်းရေ				
၇	ချောင်းရေ				
၈	အခြား(မိုးရေ)				

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာဆည်မြောင်း မရှိပါ။ ရေကန်များမှ ရေကိုလက်ရှိအသုံးပြုနေသည့် အနေအထားရှိပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အနေ အထားအရ ရေရှားပါးစုပ်ယူတ်မှုများမြင့်မားလာသည်ကိုတွေ့ရသည်။ရွာသူရွာသားများ ရေပြတ် လတ်မှုမရှိစေရေးအတွက် အဝီစိတွင်းများဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါက လက်ရှိအနေအထားထက်ပိုမို ကောင်းမွန်လာနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၈၀	တင်	၂၅	၆၀	၄၅	မတ်	ဧပြီ	လတ်	လတ်	စိုက်ပျိုးစဉ် ကြီးပြင်း အားစုကြီး ကုန်ထုတ်လမ်း ပမ်းဆက်သွယ် ရေးခက်ခဲခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း။
ပဲ	၈၀	တင်း	၈	၁၅	၁၁	ဖေဖေ	မတ်	လတ်	လတ်	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ရွာရှိအဓိကသီးနှံဖြစ်သော စပါး၊ ပဲစသည်တို့၏ အထွက်နှုန်းများကို အထက်ပါဇယားတွင် လေ့လာတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးဒေသဖြစ်၍ အချိန်မီ ထွန်ယက်နိုင်ခြင်းမရှိခြင်း၊ မရှိကောင်းမျိုးသန့်အချိန်မီမရခြင်း၊ မြေဩဇာဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ခြင်း မရှိခြင်းတို့ကြောင့် အဓိကသီးနှံထွက်ကုန်များအထွက်နှုန်းကျဆင်းသည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာ ငှားရမ်းလုပ် ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ် ဦး ချင်း ပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေ အတွက်	လယ် သမား ဦးရေ	အရေ အတွက်	လယ် သမား ဦးရေ		
ထွန်စက်	၁					၁၂	
လက်တွန်းထွန်စက်							
အစေ့ချ ကိရိယာ							
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်							

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု						စက်ကိရိယာ ပေးဆောင်သူ ကိုင်နေသော ကောင်သူ အရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ် ဦး မျှပါ ပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်				
		အရေ အတွက်	လယ် ယာ ဦးရေ	အရေ အတွက်	လယ် ယာ ဦးရေ			
မိုက်သိမ်းစက်								
မြေလှေ့စက်	၁					၁၂		
ရေရပ်စက်								
မြေနှင်းရေတင်စက်								
မြက်ရိုက်စက်								
အခြား								

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်အမှာ အုပ်စု၊ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင်လေ့လာတွေ့ရှိရသည်မှာ စက်ကိရိယာများပြားသောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးမှာ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာနေရပါသည်။ တောင်သူဦးကြီးများမှာလည်း စက်ကိရိယာများဝယ်ယူရန် အသုံးစရိတ်မြင့်မားသောကြောင့် မဝယ်ယူနိုင်ဘဲ စက်ကိရိယာများကို ဌားရမ်းအသုံးပြုနေရပါကြောင်း တွေ့ရှိနေရပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်၊ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	သင့်တင့်မျှတ
လယ်ယာမြေအသုံးပြုနိုင်မှု	သင့်တင့်မျှတ
စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ်	သင့်အတင့်ရှိ
ဈေးနှုန်းနှင့် ငွေကြေးဝန် ဆောင်မှု	ရသည်
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	သီးနှံမျိုးစေ့များရရှိနိုင်သည်
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ် နစ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဝော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	ဝယ်ယူရနိုင်ပါသည်။
ဓာတ်ပို၊ သတ်ဆေး၊ မိတ် မြေဩဇာနှင့်	ဝယ်ယူရနိုင်သည်။

အမျိုးအမည်	ဖော်ပြချက်/ရင်းမြစ်
အခြားမိဘမဲ့သားသမီးများ	(မှန်ရာကန်စုကဲ့သို့ သားချင်းစုံအားဖြင့် ၁၈ ကိုယ်စားပြုသော အခြားမိဘမဲ့သားသမီးများ၏ အကျိုးအမြတ်)
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု နည်းလမ်း အုပ်ချုပ်ရေးရုံးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု	ရရှိနိုင်သည် မရှိပါ
သီးနှံများကွက်နှင့်ကုန်သည်များ	သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည်

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်တိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ ။ ကျွန်တော်တို့ကျွေးမွေးမှုရှိ သီးနှံများစိုက်ပျိုးရာတွင် ရာသီဥတုအနေအထားမှာ သင့်လျော်စွာရှိပါသည်။ လယ်ယာမြေစိုက်ပျိုးမှုအသုံးပြုရာတွင် လိုအပ်သော မြေဆီ၊ မြေဩဇာဝယ်ယူရန် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးမှုမှာ နှောင့်နှေးနေရပါသဖြင့် သီးနှံများဖွံ့ဖြိုးမှု ကြန့်ကြာနေပါသည်။ ထို့အပြင်မိဘမဲ့သားသမီးနှင့် မိတ်မြေဩဇာများဝယ်ယူရာတွင် ခက်ခဲစွာဝယ်ယူရပါသည်။ အထူးသဖြင့် အလုပ်သမားပေါများသောလည်း လုပ်ခချေးနှုန်းပေးမှု နည်းပါးသောကြောင့် လုပ်သားရရှိမှုမှာခက်ခဲကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

မေးခွန်း (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အကော်အခဲ	ဖော်ပြချက်/ရင်းမြစ်
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	ရာသီဥတုမမှန်
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ
စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင်
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်
သဘာဝမြေဆွေး/အောက်နစ်မြေ	အလွယ်တကူမရနိုင်
ပြင်ဆင်မှုနှင့်အခြားအောက်နစ်သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်
မိဘမဲ့သားသမီးမိတ်မြေဩဇာနှင့်အခြားမိဘမဲ့သားသမီးများ	အလွယ်တကူမရနိုင်

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု	လုံးဝမရပါ
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သည်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် အဓိကပြဿနာများနှင့် အခက်အခဲများမှာ မြေဩဇာလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ လုပ်သားရှားပါးခြင်း၊ ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါများကျခြင်း၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမမီခြင်း၊ နည်းပညာလိုအပ်ခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲခြင်းများနှင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေရသော ပြဿနာများ ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၃	၆
နို့စားနွား		
မြင်း		
ကျွဲ		
မြင်း		
လား		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၂	၂
ကြက်	၂၂	၂၃၅
ဘဲ	၄	၃၅
နွားနောက်		
အခြား		

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုစွန်ကန်		
ဂဏန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
အခြား		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း၊ ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုသာတစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ အကြီးစားလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လိုသော်လည်း လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ဒေသ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲမှု၊ နည်းပညာလိုအပ်မှု၊ ငွေအရင်းအနှီးလိုအပ်မှုတို့ကြောင့် အောင်မြင်စွာမွေးမြူနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	မဖြေဆိုပါ
ရေရရှိမှု	မဖြေဆိုပါ
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင်
ဈေးငွေ	မဖြေဆိုပါ
သွင်းအားစု ဈေးကွက်	မဖြေဆိုပါ
ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိသည်
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	မဖြေဆိုပါ
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ	မဖြေဆိုပါ
လုံလောက်မှု	
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်သားပေါက်	ဝယ်ယူရနိုင်ပါသည်
လက်လှမ်းမီမှု	
ဈေးငွေ	မဖြေဆိုပါ
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	မဖြေဆိုပါ

အခွင့်အလမ်း:	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	မဖြေဆိုပါ
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	မဖြေဆိုပါ
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အခွင့်အလမ်းအားဖြင့် သွင်းအားစုမွေးမြူရေးနှင့် ဝန်ဆောင်မှုနည်းပညာပံ့ပိုးမှု၊ ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု၊ အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာလုံလောက်မှု တို့အား ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ မရှိပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	မဖြေဆိုပါ
ရေရရှိမှု	ရေလုံးဝမရှိပါ
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ
ချေးငွေ	ချေးငွေလုံးဝမရပါ
သွင်းအားစု ဈေးကွက်	မဖြေဆိုပါ
ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်နှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှု မဖြေဆိုပါ	
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	လုံးဝမရှိပါ
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်မွေးမြူရန်ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ
ချေးငွေ	လုံးဝချေးငွေမရပါ
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်းမရှိပါ။ငါးလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ငါးပုစွန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား၂၂နှင့် ၂၃ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက"မဖြေဆိုပါ"ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	အသင့်အတင့်
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်ရှိခြင်း	မဖြေဆိုပါ
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	အသင့်အတင့်နားလည်သည်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	သင့်
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
လျှပ်စစ်ဓာတ်ရရှိနိုင်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော(သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	အသင့်အတင့်
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကိုလုပ်ကိုင်လျှက်ရှိသော တောင်သူများအား မှီခိုလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော လယ်ကူလီလုပ်သားများ အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။အလုပ်

အကိုင်ရှားပါးမှုကြောင့် အလုပ်လက်မဲ့သူများလည်းရှိနေပါသည်။ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာကုန်သွယ်မှုမှာ လည်းအသိမြင်အားဖြင့် နည်းပါးနေပါသည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခြေအနေသည်ခက်ခဲနေပါ ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက် အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇယား ၂၀နှင့် ၂၁ကို ချတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်၊ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ”စုသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မရှိ
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနည်းမလည်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	အလွန်ညံ့
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းမရှိပါ
လျှပ်စစ်ဓာတ်ရရှိနိုင်ခြင်း	လုံးဝမရပါ
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	ချေးငွေမရပါ
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝမရပါ
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော(သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်းမရှိ
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မီရပ်မ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာလုပ်သားအင်အားရှားပါးမှုမှာ တစ်နေ့လုပ်ခဝင်ငွေသည် လွန်စွာနည်းပါးနေပါသည်။လုပ်သားများမှာ ကျပန်းအလုပ်ကိုသာ အဓိကထားလုပ်ကိုင်နေပါသည်။ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိပညာမှာ လွန်စွာအားနည်းနေပြီး ကုန်သည်ကြီးများ၏ ဈေးနှုန်းမှတ်ကန်မှုမရှိ ဝယ်ယူသည့်အတိုင်း သီးနှံများကိုရောင်းချပေးနေရပါသည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာ မြေသား

လမ်းဖြစ်သောကြောင့် လွန်စွာဆိုးဝါးနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

ဇယား(၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ										
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ										
	၆ လ အထိ										
	၁၂ လ အထိ										
	၁၂ လ အထက်										

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ပြည်တွင်းပြည်ပသို့သွားလာသူများနည်း၍ (၁၂)လ အထက်သွားလာသူများကို တွေ့ရှိရပါသည်။အချို့တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများမှာ မိဘ၏ စီးပွားရေးအဆင်မပြေမှုကြောင့် တစ်ဖက်တစ်လှမ်းမှ ကျောင်းစရိတ်အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေရန် အတွက်ကျောင်းတက်သွားရုံအချိန်ပြန်လာ၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသူများလည်းတွေ့ပြီး ကျန်(၁၂)လ အထိသွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများမှာ မိမိ၏အရပ်ဒေသတွင် ပုံမှန်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် ခက်ခဲခြင်းနှင့် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုမရှိသူများသာ ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးကိစ္စများကြောင့် (Social Protection, health)	
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင်(သို့မဟုတ်)အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏အဓိက အကြောင်း အရင်းမှာ မိသားစုစားဝတ်နေရေးအဆင်ပြေမှု၊ ကျန်းမာရေးအတွက်ငွေကြေးချို့တဲ့မှုများကြောင့်

ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း ဖြစ်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
		စုစု ပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				✓
ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ယွန်ဒီ)					
- ဘဏ်					
- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း					

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ အနေအထားအရ မှီခိုအိမ်ထောင်စုအလိုက် ကျန်ရှိနေသော မိသားစုများမှာ စားဝတ်နေရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးအတွက် အပြည့်အဝ မှီခိုနေရပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံးတစ်ခုကိုသာဖော်ပြရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည်(မြို့/ရွာ)	သုံးခွမြို့မဈေး	မြို့မဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)(အနီးစပ်ဆုံးတစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၁၅ မိုင်	၁၅ မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ဆိုင်ကယ်	ဆိုင်ကယ်
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်မှု(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန်(ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်)
ဈေးအခြေခံအဆောက်အအုံ	ညံ့	ညံ့
ဝန်ဆောင်မှု	ညံ့	ညံ့

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကုန်စည်ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေမှာ ကျေးရွာနှင့် သုံးခွမြို့မဈေးအကွာအဝေးမှာ (၁၅)မိုင် လောက်ဝေးကွာသောကြောင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာ ကောင်းမွန်မှုမရှိဘဲ ကုန်စည်များ သယ်ယူပို့ဆောင်ရာတွင် အခက်

အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်နေရပါကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်နှံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရှိ အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်)	ကာလလတ် ချေးငွေ	၃-၆ လအတွင်း	၁ မှ ၂%	မလိုပါ	ရှိသည်
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေး ငွေ	၃-၆ လအတွင်း	၁ မှ ၂%	မလိုပါ	ရှိသည်
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု /ငွေချေးအစီအစဉ်					
ငွေချေးပေးသူ					
အပေါင်ဆိုင်					
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ကာလလတ် ချေးငွေ	၃-၆ လအတွင်း	၅ မှ ၁၀%	လိုအပ်သည်	ရှိသည်
အခြား					

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များမှာ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဘဏ်ချေးငွေ များမှာ အတိုးနှုန်းနည်းပါးစွာဖြင့် ရရှိသော်လည်းလုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်မှုများကိုသာ အဓိကထားဆောင်ရွက်မှု အချိန်အခါဖြင့် ချေးယူမှုများကြောင့် ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှု အားနည်းသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့်

အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု(အခက်အခဲ"ရှိ"ဟုပြောဆိုထားပါကပြောဆိုရန်"မရှိ"ဟုပြောဆိုထားပါက ပြောရန်မလို)
မြေဆီခြစ်စာ အခြေအနေ	ရှိ	လတ်
အပင်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	မရှိ	
ရေရင်းမြစ်	ရှိ	လတ်
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ	လတ်
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ	လတ်
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မရှိ	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်မ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မြေဆီခြစ်စာအခြေအနေမှာ အသင့်တင့်မျှတစွာရှိနေသော်လည်း နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမှာ အားနည်းနေပါသည်။ ဖျက်ပိုးများကိုလည်း ကောင်းစွာထိန်းချုပ်နိုင်မှုမရှိပါ။ဖျက်ပိုးများကိုကာကွယ်ရန်နည်းပညာများလိုအပ်နေပါသည်။ ငါးမျိုးကွဲများနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများကို အနည်းငယ်မျှသာ လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၂	၅	၇
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ	၃၇	၄၃	၈၀
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ	၅	၇	၁၂
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ	၃		၃
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူဦးရေ		၂	၂

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ပညာရေးတတ်မြောက်မှုနည်းပါးပြီး ရှေးလူကြီးများမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် သင်ကြားခြင်း၊ စီးပွားရေးအရ ပညာရေးကို တစ်ပိုင်းတစ်စဖြင့် ကျောင်းမတတ်နိုင်သူများ အနည်းငယ်ရှိပြီး မူလတန်းအဆင့်ပြီးဆုံးသူများမှာ များပြားနေသည်။ အလယ်တန်းအဆင့်၊ အထက်တန်းအဆင့်၊ တက္ကသိုလ်ပညာရေးပြီးဆုံးသူများ နည်းပါးနေသည်ကို

တွေ့ရပါသည်။သို့သော်လည်း မိသားစုစားဝတ်နေရေးနှင့် စီးပွားရေးကျဆင်းမှုကြောင့် စာတတ်မြောက်မှု နည်းပါးနေကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၆	၂	၈
အလယ်တန်း	၂	၆	၈
အထက်တန်း	၁		၁
တက္ကသိုလ် /ကောလိပ်		၁	၁

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

ကျောင်း၏အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများနှင့် ကလေးများ၏ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အိမ်သာများမှာ ကောင်းမွန်စွာမရှိပါ။ကျောင်းတွင် အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုမှာ မရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကျောင်းတက်နှုန်းအနေဖြင့် သုံးသပ်ချက်မှာ မူလတန်းအရွယ်ကျောင်းသားများတွင် အသက်(၉)နှစ်အထက်များပါဝင်နေပါသည်။ ယနေ့ခေတ်ကာလမှာ စာမတတ်သူပပျောက်စေရေးနှင့်ပညာတတ်မြောက်ရေးကို အလေးထား၍ ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ ကျောင်းတတ်နိုင်ရေးတို့ကို နိုင်ငံတော်မှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသလို မူလတန်းအဆင့်မှ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား/သူများအဆင့်အထိ ကျောင်းဖွင့်ချိန်ကာလမှစ၍ ကျောင်းပိတ်ချိန်ကာလအထိ အရှိန်အဟုန်မြင့်စွာ ကျောင်းတက်နှုန်းကောင်းမွန်လျက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ☒ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐
ခ။ ရွာမှ အကွာအဝေး(မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☒ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင် ၂၀ မိုင် အထက်	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင် ၂၀ မိုင် အထက်	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင် ၂၀ မိုင် အထက်

ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ☒ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ အရွယ်အစား ကြမ်းခင်းဧရိယာ(စတုရန်းပေ)			
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့
စ။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☒	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐
ဇ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ ☒	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ ☐	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ☐ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ ☐
ဈ။ ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်			
ကျေးရွာခန့်			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါ။ ကျေးရွာမှ ကလေးငယ်များမှာ အနီးရွာသို့ သွားရောက်၍ ပညာသင်ကြားရပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	လုံလောက် ☐ မလုံလောက် ☒
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀: ၁ အောက် ☐ ၄၀: ၁ အထက် ☒
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ☐ နည်း ☐ လတ် ☐ များ ☒
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ☒
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် ☐ မလုံလောက် ☒
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် ☒ အသင့်အတင့် ☐
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ☒ နည်း ☐
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများမှာ ကလေးများ ပညာသင်ကြားရေးအတွက် ဆရာ/မများမလုံလောက်ခြင်း၊ မိဘများနှင့် အသင်းအဖွဲ့၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုမရှိခြင်း၊

စီးပွားရေးနှင့်စားဝတ်နေရေးမှာ ခက်ခဲမှုများပြားနေသောကြောင့် မူလတန်းပညာသင်ကြားရေးကျောင်းကျက် နှုန်းပြဿနာများပြားနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဇ-၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသောရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ရရှိမှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၃	ငှက်ဖျား	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၆	တီဘီ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၇	ဆီးချို	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၈	သွေးတိုး	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အဖြစ်များသော ရောဂါအခြေအနေမှာအနည်းငယ်သာ တွေ့ရှိရပါသည်။မိုးဦးကာလတွင် အစားအစာများကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါဖြစ်တတ်ပြီး သွေးလွန် တုပ်ကွေး၊တီဘီရောဂါများလည်း အနည်းငယ်တွေ့ရှိရပါသည်။အခြားကူးစက်ရောဂါများကိုမတွေ့ရှိပါကြောင်း၊ ကလေးများအတွက် အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုနှင့် ကျန်းမာရေးဗဟုသုတများလည်း လိုအပ်နေပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဇ-၂) လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ		✓
၂	ဆုံဆိုး၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ		✓
၃	ပိုလီယိုရောဂါ		✓
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)		✓
၅	ဝက်သက်ရောဂါ		✓
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	✓	

၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)		✓
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်		✓

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂)

ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လွန်ခဲ့ပြီးသော(၆)လအတွင်းကျန်းမာရေးဌာန၏တာဝန် ကျပ်တမ်းများသည် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်ရောဂါ ကာကွယ်ဆေးများကို ညွှန်ကြား စီမံချက်များအရတိကျစွာ ဆောင်ရွက်ရှိပါကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန/ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
တိုက်နယ်ရုံ ညောင်လန်းကုန်း	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☒ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒
မြို့နယ် ဆေးရုံ သုံးခွ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☒ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့) ရွာအနီးအနားတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည် ☐ ရွာတွင် (သို့) ရွာအနီးအနားတွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ ☒	ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကိုစနစ် တကျသိုလှောင်ထားသည် ☐ ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကိုစနစ် တကျသိုလှောင်ထား ခြင်းမရှိပါ ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂)

ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအနေဖြင့် ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ကွာဝေးနေသော တမံကြီးရွာ၏ တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့သွားရောက်နေရပါသည်။ အရေးပေါ်အခြေအနေမှာ ၅ မိုင်မှ ၁၀ မိုင်ကွာဝေးလှသော သုံးခွမြို့နယ်ဆေးရုံကြီးသို့ သွားနေရပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) ရေနံ ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

	သောက်သုံးရေ	သောက်သုံးရေ
--	-------------	-------------

ရေရှိနိုင်မှု	အသုံးပြု သော အိမ်ထောင်စု	အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှု	ရေအရည်အသွေး	ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ
ရေတွင်း		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နှော ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝိစ်တွင်း/စက်တပ်	၃၇	ရှိ ☒ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နှော ☒ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝိစ်တွင်း/တုံကင်		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နှော ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မိုးရေသိုလှောင်ကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နှော ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နှော ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
ရေကန်	၃၇	ရှိ ☒ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	နှော ☒ မိုး ☐ ဆောင်း ☒
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နှော ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊

အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေ ရရှိမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ကျေးရွာ၏ သုံးရေမှာ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း လုံလောက်မှုရှိပါသည်။တစ်ခါတစ်ရံနေရာသီရောက်လျှင် သောက်သုံးရေမှာ လုံလောက်မှု မရှိပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၁၀
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/လေးအိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	၂
အိမ်သာမရှိ	၁၄

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂)

ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေအများစုမှာ ယင်လုံအိမ်သာများကိုသာ အသုံးပြုကြပြီး တွင်းမရှိအိမ်သာမှာ အနည်းငယ်သာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ည) ကျား - မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား - မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက်	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင်
-----	--	----------------------------

	အမျိုးသမီး ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	တက်ရောက်သူများမှ မှန်ကန်သည်ဟုယူဆသော တစ်ခုကိုရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယ ဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများသည် ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်မှုအပိုင်းတွင် ပါဝင်မှုမရှိပါ။လွန်ခဲ့သော နှစ်များစွာအတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ၊ အမျိုးသမီးများအား သံသယ ဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ တစ်ခုတည်းမရှိခဲ့ပါ။ရှိခဲ့ပါလျှင် မည်ကဲ့သို့ တိုင်ကြားရမည်ကို သိရှိ သဘောပေါက်ကြပါသည်။

(၄) အခြေခံအဆောက်အအုံများ အခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐ ကောင်း ☐ ၄ ☐ ၅ ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒		၆လမှ၁နှစ် ☒ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☒ တစ်နှစ် ☐ ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☒ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐ ကောင်း ☐ ၄ ☐ ၅ ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒		၆လမှ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☒ ၅နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☒ တစ်နှစ် ☐ ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☒ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐ ကောင်း ☐		၆လမှ၁နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☒	၀-၁ မိုင် ☐

□ □

(၆-၄) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး မြစ်ကြောင်း	အကွာအဝေး(မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐	၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☒	၁၀၂၃ ၃၀	ပွင့်လင်းရာသီ ☒ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐	၅၀ မိုင် အထက် ☐		
အသုံးမပြုပါ ☐			
မင်္ဂလာဒုံရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐	၁၀၂၃ ၃၀	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐	၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐		
၅၀ မိုင် အထက် ☐	အသုံးမပြုပါ ☐		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သုံးစွဲပြီးသို့ ရေလမ်းကုန်လမ်းနှစ်မျိုးဆက်သွယ် သွားလာနေရပြီးရေလမ်းမှာ ပွင့်လင်းရာသီအချိန်တွင် သွားလာ၍ မရပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၆-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	လေ့ သမ္မာန်	စက် လေ့	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်	ထော် လာဂျီ	ကား	မြင်း လှည်း	ခွား လှည်း
အရေအတွက်	၆	၃	၇	၁၅			၂		

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၆) လျှပ်စစ်ဓာတ်အား

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်ဓာတ်အား အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင် စု	ဖြူပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာမာတ်အားလိုင်း		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်	၁၈	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☒ မရှိ ☐
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☒	ရှိ ☐ မရှိ ☐
လေစွမ်းအင်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☒	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဖီဝလောင်စာ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☒	ရှိ ☐ မရှိ ☐
အမျိုးအမည်ရှိခြင်းဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☒	ရှိ ☐ မရှိ ☐

င်သော လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးစနစ်			
လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။
 လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် တစ်ရွာလုံးမှာ ဆိုလာစနစ်ကိုပင် အသုံးပြုနေရပါသည်။
 မဟာဓါတ်အားလိုင်းမရှိသေးပါ။ အချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှဆိုလာစနစ်သည်စက်ပစ္စည်းချို့ယွင်းမှုများကြုံနေ
 ရပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုဟ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၁၉	၂	၉	

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။
 လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ၊
 မိုးလေဝသ၊ မုန်တိုင်းသတင်း၊ ရေကြီးရေလျှံသတင်းစသည့်သတင်းများကို အချိန်နှင့်တပြေးညီသိရှိနိုင်ရန်
 ရေဒီယို၊ တီဗွီ၊ စလောင်းတို့မှ သိရှိနိုင်ပြီး ပြည်သူများ၏ ကြုံတွေ့နေရသော ကိစ္စများကို သက်ဆိုင်ရာ
 ဌာနများသို့ ပေးပို့နိုင်ရန်အတွက် ဆက်သွယ်ရေးမှာ အခက်အခဲများရှိနေပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အပန်းဖြေရန်နေရာများပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ ☐ နည်း ☒ များ ☐
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည်တို့တွင် ဝင်ရောက် လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။
 လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လူငယ်များသည် ရပ်ရေးရွာရေးကိစ္စများတွင်
 ကောင်းမွန်စွာ ဝိုင်းဝန်းလုပ်ကိုင်နေကြပါသည်။ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရေးမှာလည်း တတ်နိုင်သလောက်

လက်ဆင့်ကမ်းစီနိုးပိတ်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် တေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(က-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ပေး (၄၇) တေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	မှီခိုသောအရာ
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်းတိုင်၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်းတို့အား လက်လှမ်းမီရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်းတိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အအုံများရှိခြင်း၊ အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မပြေမည် ☐
လူထုအခြေပြု သဘာဝတေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအစဉ် ဖွဲ့စည်းပေးကာကွယ်တာဝါ၊ လျှော့ချရေးအတွက် ရဲတပ်ဆိုင်ရာများ မှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မပြေမည် ☐
	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မပြေမည် ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လူထုအခြေပြုကြက်ခြေနီအသင်းများလည်း မရှိသေးပါ။

လူထုအခြေပြု သဘာဝတေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု မရှိပါသေးပါ။

(က-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ပေး (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	မိုးမှု	ပူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐
	သာမန် ☐	သာမန် ☐	သာမန် ☐	သာမန် ☐
	မရှိ ☒	မရှိ ☒	မရှိ ☒	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိသော လူမျိုးစုမှာ ဒေသခံ မိသားစုများလေးဖြစ်ပါသည်။ လူကုန်ကူးမှု၊ မိုးမှု၊ ပူးယစ်ဆေး၊ အကြမ်းဖက်မှုများလည်း မရှိပါကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

၇